

Hrozí Česku opravdu měnová krize? Přestaňte strašit a raději počítejte

Nedávné senzacechtivé titulky, že Česko míří do závažné měnové krize, jsou jen ukázkou toho, jak se někteří ctižádostiví ekonomové snaží upoutat pozornost. Pořádně číst a počítat se nikdo z nich neobtěžuje.

Miroslav Zámečník; 30. listopadu 2022

Česku hrozí, že se během nadcházejícího roku dostane do závažné měnové krize, varuje největší japonská investiční banka Nomura. Podobné titulky, které v různých variantách zaplavily média v minulém týdnu, jsou klasickým příkladem toho, jak určité ctižádostivé mediální typy mezi ekonomy chtějí upoutat pozornost.

Právě za taková prohlášení si tito „odborníci“ v branži vysloužili označení dobře známé ze slavné cimrmanovské hry Vyšetřování ztráty třídní knihy. Asi nemusíme citovat, které. Místo strašení veřejnosti tím, co spočetl robot v Nomuře, by se proto hodila trocha uklidňujícího kontextu.

Nikdo by si nevšiml...

Pravda je totiž taková, že Nomura sestavuje na základě osmi kritérií „Damoklův index“, který by měl pomáhat předvídat riziko měnového otřesu. To není nic překvapivého, podobné „rychlé číslo“ si pro letmou orientaci sestavuje kdekdo a v Česku by se tomu nikdo nevěnoval, kdyby se nedostalo do žebříčku.

Nomura samotná vysvětluje, jaká je prediktivní síla indexu, opírající se o analýzy předchozích 61 otřesů na emerging markets v posledním čtvrtstoletí. Tam, kde Damokles historicky překročil sto bodů, v 64 procentech případů vypukla měnová krize.

Česko má v posledním vydání Damoklova indexu hodnotu 126. Tento model je dělaný jako barvoslepý, padni komu padni, zkrátka a dobře nejde o manipulaci. Teprve jeho interpretace bez kontextu je zavádějící.

To, že Česko má vysoký deficit veřejných financí, obchodní bilance a bilance běžného účtu, samozřejmě není dobře – kdyby Česká národní banka neseseděla na 3,2 bilionu korun devizových rezerv, což je více než trojnásobek toho, kolik měla před zavedením „kurzového závazku“ v listopadu 2013.

Předpokládejme, že letos bude schodek běžného účtu platební bilance, který zjednodušeně říká, v jakém rozsahu se zadlužujeme vůči zahraničí, nějakých 320 miliard korun. Podělte tato dvě čísla a vyjde vám velmi vysoký násobek, zcela nesrovnatelný oproti ostatním zemím, nad nimiž má Damoklův meč viset.

Podívejte se, jaké rezervy má Rumunsko nebo Maďarsko a jaké Česko: lei ani forint bych bez zvýšení úrokových sazeb bránit nechtěl, ale korunu bez jakéhokoli stresu. O nějakých tureckých lirách, egyptských librách nebo pákistánské měně ani nemluvě. Místo strašení veřejnosti tím, co spočetl robot v Nomuře, by se hodila trocha uklidňujícího kontextu.

Muniční sklad je skoro plný

Nevidím do hlavy radním v ČNB, jak dlouho budou chtít držet korunu na současných hladinách, ale muniční sklad mají ještě skoro plný a věštit, že jim za rok dojdou náboje?

Jiná věc je, zda se zhostili komunikace toho, proč nechtějí zvedat úrokové sazby, s veškerou obratností, již si doba žádá. Kdyby zároveň nedocházelo k tak výrazné personální obměně v bankovní radě, analytikům by se asi dalo jednodušeji vysvětlit, že není od věci dát si od zvedání úroků pauzu, ale co už...